OBČINA TABOR
OBČINSKA UPRAVA
TABOR 21, 3304 TABOR
TEL./FAX: 03 705 70 80/705 70 86 E-POŠTA: info@obcina-tabor.si

OBRAZLOŽITEV 8. TOČKE DNEVNEGA REDA

PREDLAGATELJ: Občinska uprava

Lokalni program kulture Občine Tabor za obdobje 2016-2020 v Občini Tabor

OBRAZLOŽITEV:

V mesecu januarju 2014 je pričela veljati novela Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK), po kateri 14. člen Zakona zavezuje občine, da oblikujejo in sprejmejo lokalne programe za kulturo za obdobje štirih let ali več.

Občina Tabor doslej še ni imela sprejetega Lokalnega programa za kulturo. Lokalni program za kulturo je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki je pripravljen na podlagi veljavne zakonodaje. V njem je zajeta kulturna vsebina, ki ima v našem okolju že dolgoletno tradicijo.

Občinski svet je na svoji 16. redni seji obravnaval predlog LPK in imel nekaj pripomb, ki so upoštevane v novem predlogu.

PREDLOG SKLEPA:
Občinski svet Občine Tabor potrjuje Lokalni program za kulturo 2016-2020 v Občini Tabor.

Pripravila:
Saša Zidanšek Obreza

Župan
Anton Grobler

PRILOGA:
- Predlog Lokalnega programa kulture Občine Tabor za obdobje 2016-2020

OBČINA TABOR

LOKALNI PROGRAM KULTURE OBČINE TABOR ZA OBDOBJE 2016-2020

Pripravili:
Občina Tabor v sodelovanju z
ustanovami in društvi na področju kulture v Občini Tabor
(Medobčinska splošna knjižnica Žalec, Glasbena šola Risto Savin Žalec, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti – OI Žalec, OŠ Vransko-Tabor, Kulturno društvo Ivan Cankar Tabor, Pevsko društvo Tabor)

Tabor, november 2016

Vsebina

1. **UVOD,** str. 3
1.1 Strokovne osnove za izdelavo lokalnega programa kulture v Občini Tabor 2016-2020, str. 3
1.2 Ocena stanja, str. 4
1.3 Splošni cilji na področju kulture, str. 6

2. **KNJIŽNIČNA DEJAVNOST**, str. 7
2.1 Kulturna tradicija na kratko, str. 7
2.2 Analiza današnjega stanja knjižnične dejavnosti v Občini Tabor, str. 7
2.3 Dejavnost Medobčinske splošne knjižnice Žalec, str. 8
2.4 Knjižnica. Njene naloge in njena vloga v lokalnem okolju, str. 9
2.5 Pogoji za izvajanje knjižnične službe, str. 9
2.6 Prednostne naloge Medobčinske splošne knjižnice Žalec 2016-2020, str. 10
2.7 Povzetek ciljev, str. 14

3. **MONOGRAFIJA O TABORU**, str. 15
3.1 Javni interes, str. 15
3.2 Cilji, str. 16
3.3 Ukrepi, str. 16

4. **KULTURNA INFRASTRUKTURA IN INVESTICIJE**, str. 16
4.1 Javni interes, str. 16
4.2 Dom krajanov Tabor, str. 16
4.3 Cilji, str. 16
4.4. Ukrepi, str. 16

5. **GLASBENA DEJAVNOST**, str. 17
5.1 Vizija in poslanstvo Glasbene šole Risto Savin Žalec, str. 17
5.2 Cilji glasbenega izobraževanja, str. 17
5.3 Cilji in naloge glasbene skozi šolsko leto, str. 17
5.4 Sodelovanje z drugimi šolami, vrtci ter kulturno umet. organizacijami, str. 17
5.5 Promocijski nastopi, str. 18

6. **LJUBITELJSKA KULTURNA DEJAVNOST**, str. 18
6.1 Kulturno društvo Ivan Cankar Tabor, str. 18
6.2 Pevsko društvo Tabor, str. 20
6.3 Osnovna šola Vransko-Tabor, str. 21
6.4 Javni sklad RS za kulturne dejavnosti – OI Žalec, str. 21

7. **ANALIZA SLABOSTI, PREDNOSTI, IZZIVOV, NEVARNOSTI,** str. 25

8. **ZAKLJUČEK**, str. 26

1. UVOD

V mesecu januarju 2014 je pričela veljati novela Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK), po kateri 14. člen Zakona zavezuje občine, da oblikujejo in sprejmejo lokalne programe za kulturo za obdobje štirih let ali več. Tako je skrb za ohranjanje in razvoj kulture na ravni države izkazana z Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo 2014-2017 (ReNPK14-17), lokalna skupnost pa sprejme svoj najmanj štiriletni program za kulturo, pri čemer lahko program vsebuje tudi druge dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje.

Lokalni program za kulturo v Občini Tabor za obdobje 2016-2020 (v nadaljevanju LPK) je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike v občini, ki izhaja iz doseženega položaja kulture v občini in je hkrati dokument, s katerim se ugotovi pomen kulture v razvoju občine ter javni interes zanjo. Je temeljni programski in izvedbeni dokument, ki določa prioritete občinske kulturne politike in neposredno odgovarja na ključne probleme na posameznih področjih kulture. Določa temeljne strateške cilje na področju kulture, ureja način izvajanja kulturne politike in spodbuja k nadaljnjemu razvoju kulture.

Dokument izhaja iz zgodovinskega položaja in razvoja kulture ter obstoječega stanja na tem območju ter zagotavlja pogoje za ohranjanje in razvoj kulture in njenih lokalnih posebnosti glede na priložnosti, s katerimi se bo v naslednjem obdobju soočala. Hkrati opredeljuje načine in možnosti za dvig kulturne ustvarjalnosti in dostopnosti kulturnih dobrin za vse (demokratizacija kulturne politike) ter pogoje za spodbujanje kulturne raznolikosti. Lokalna skupnost zagotavlja javne kulturne dobrine na področjih urejenih s posebnimi zakoni, podpira umetniške programe, ljubiteljske kulturne dejavnosti ter pokriva druge kulturne potrebe prebivalcev in obiskovalcev, opredeljenih v LPK. Osnovni cilj sprejema LPK je, da postane kultura na osnovi povezovanja ustvarjalnih, materialnih in ekonomskih potencialov celotne regije še pomembnejši dejavnik razvoja občine. Ambicioznejši projekti so lahko priložnost, da oplemenitijo celotno regijo, izkoristijo njene pozitivne potenciale in pripomorejo k povečanju razvitosti. LPK v svojih ciljih upošteva naravnanost in ambicije lokalne skupnosti. Z LPK želimo zarisati pomembne premike, ki temeljijo na prednostnih nalogah in poudarkih.

V dokumentu so zastavljeni cilji in prioritete za štiriletno obdobje ter usmeritve za uresničitev zastavljenih ciljev, neposredno pa odgovarja na ključne probleme posameznih področij kulture.

Pri pripravi Lokalnega programa za kulturo 2016-2020 v Občini Tabor so sodelovali: direktorica Jolanda Železnik (Medobčinska splošna knjižnica Žalec), ravnatelj mag.Gorazd Kozmus (Glasbena šola Risto Savin Žalec), vodja Marko Repnik (JSKD OI Žalec), predsednik Alen Kovačič (Kulturno društvo Ivan Cankar Tabor), predsednik Janez Čemec (Pevsko društvo Tabor), ravnateljica Majda Pikl (OŠ Vransko-Tabor) in strokovne službe Občine Tabor.

1.1 STROKOVNE OSNOVE ZA IZDELAVO LOKALNEGA PROGRAMA KULTURE V OBČINI TABOR ZA OBDOBJE 2016-2020

V nadaljevanju navajamo zakonske osnove, poročila in druge dokumente, na katerih temelji izdelava letnega programa kulture:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo – ZUJIK (Ur. l. RS, št. 77/2007-UPB, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13),
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014-2017, (Ur. l. RS, št. 99/13),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Medobčinska splošna knjižnica Žalec, (Ur. l. RS, št. 11/08),
- Strategija razvoja splošnih knjižnic Slovenije 2013-2020,
- Razvojni načrt Medobčinske splošne knjižnice Žalec za obdobje od 2013 do 2016,
- Zakon o javnem skladu RS za kulturne dejavnosti (Ur. l. št. 29/10),

- Pravilnik o financiranju kulturnih dejavnosti v Občini Tabor (Ur.l. RS, št. 79/01, 74/07 s spremembami in dopolnitvami),
- Letna poročila Kulturnega društva Ivan Cankar Tabor in Pevskega društva Tabor,
- Zakon o društvih.

1.2 OCENA STANJA

Izvajalci kulturnih programov v Občini Tabor so:

- Kulturno društvo Ivan Cankar Tabor,
- Pevsko društvo Tabor,
- Medobčinska splošna knjižnica Žalec,
- Javni zavodi s področja kulture (Glasbena šola Žalec, OŠ Vransko-Tabor ,
- Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, OI Žalec,
- Pokrajinski muzej Celje, Muzej novejše zgodovine Celje, Zavod za varovanje kulturne dediščine Celje,
- gospodarske organizacije, neprofitne organizacije in druge pravne osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti na področju kulture.

LJUBITELJSKA DEJAVNOST

Pomembno vlogo pri izvajanju ljubiteljske dejavnosti imajo društva. V občini delujeta dve kulturni društvo: KD Ivan Cankar Tabor in Pevsko društvo Tabor.

Občina Tabor podpira razvoj kulturnih društev, zato zagotavlja sredstva za izvedbo javnega razpisa za sofinanciranje kulturnih dejavnosti, ki se izvaja v skladu s Pravilnikom o sofinanciranju kulturnih dejavnosti v Občini Tabor. Na osnovi pogodbe z Javnim skladom za kulturne dejavnosti, ki je ustanovljen na podlagi Zakona o Javnem skladu RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, financira izvajanje določenih nalog in strokovnih opravil, ki jih izvaja JSKD Območna izpostava Žalec.

PREMIČNA IN NEPREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA

Na področju premične in nepremične kulturne dediščine Občina Tabor sodeluje z drugimi javnimi zavodi izven občine, kot so Pokrajinski muzej Celje, Muzej novejše zgodovine Celje, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – OE Celje, Zavod za varstvo narave – OE Celje in Zgodovinski arhiv Celje

KNJIŽNIČNA DEJAVNOST

Občina podpira in sofinancira knjižnično dejavnost v skladu s predpisi Zakona o knjižničarstvu in letne pogodbe. Občina v občinskem proračunu zagotavlja Medobčinski splošni knjižnici Žalec sredstva za plače, sofinanciranje dejavnosti, materialnih stroškov in nakup knjižnega gradiva v višini predpisanih in dogovorjenih finančnih deležev in obveznosti za delovanje Občinske knjižnice Tabor.

KULTURA V IZOBRAŽEVALNIH JAVNIH ZAVODIH

Bogata kulturna dejavnost se odvija tudi na OŠ Vransko-Tabor, ki se s svojim delovanjem vključuje v življenje lokalne skupnosti ter vzgaja mlade za poznejše društveno delovanje. V ta namen se povezuje z društvi in drugimi kulturnimi organizacijami ter občino. Učenci s pomočjo učiteljev popestrijo marsikatero občinsko prireditev.

Učenci, ki obiskujejo Glasbeno šolo Risto Savin Žalec, katere soustanoviteljica je tudi Občina Tabor, so aktivno vključeni v občinski kulturni utrip, saj s svojim nastopom pogosto popestrijo razne občinske prireditve (slavnostna seja občinskega sveta, sprejem odličnjakov pri županu, odprtje razstav ...), organizirajo pa tudi svoje samostojne koncerte.

Občina v občinskem proračunu zagotavlja sredstva za delovanje šolskega kulturnega društva ter s pogodbo namenja dogovorjena sredstva za delovanje Glasbene šole Risto Savin Žalec.

PRIREDITVE OB DRŽAVNIH PRAZNIKIH IN DRUGE OBČINSKE PRIREDITVE

V občini namenjamo veliko pozornost počastitvi državnih praznikov. Za organizacijo prireditev ob kulturnem prazniku, 1. maju, dnevu državnosti, dnevu samostojnosti in enotnosti ter za prireditve ob občinskem prazniku zagotavlja občina sredstva v občinskem proračunu.

OHRANJANJE KULTURNE DEDIŠČINE

S spoštovanjem do kulturne dediščine bogatimo sodobno življenje: dragocene vsebine delamo dostopne, široko odpiramo vrata muzejev in gradov, na tradiciji gradimo gospodarno prihodnost.

V občini Tabor smo ponosni na bogato kulturno dediščino, del katere je tudi sakralna dediščina. Cerkev sv. Jurija je prvič omenjena v letu 1391 in je stala na mestu, kjer stoji današnja farna cerkev sv. Jurija. Bila je dosti manjša in se je imenovala Sveti Jurij v Ojstrici, po gradu Ojstrica, letnem dvorcu Celjskih grofov, oddaljenim le nekaj kilometrov, ki naj bi bil po nekaterih virih tudi kraj smrti Veronike Deseniške. Konec 15. stoletja je takratna cerkev postala tabor, kot obramba pred turškimi napadi in dobila visoko obrambno obzidje, ki je bilo kasneje podrto. Prvotna cerkev je bila zidana v gotskem slogu, od nje je ostal samo še prezbiterij. Ob prenovi fasade so bila odkrita zazidana gotska okna. Iz te dobe so značilni tudi kamniti oporniki, ki jih imajo le najstarejše cerkve in so na naši cerkvi še vedno lepo vidni. Leta 1817 pa so prezbiteriju prizidali novo ladjo in tako je ostalo vse do leta 1893. Cerkev je bila prenovljena v renesančnem slogu. Z ornamenti sta jo poslikala Italijana Osvaldo Bierti in njegov rojak Giacomo Brolo. Najprej so za štiri metre dvignili zvonik in nabavili nove zvonove, cerkev pa prenovili in še enkrat povečali v renesančnem slogu. Obnova je bila zaključena v letu 1900. Z rednim vzdrževanjem je cerkev danes še vedno takšna, kot ob zaključku zadnje prenove. Povsem nova pridobitev cerkve pa je krstilnica, za katero je načrt naredil veliki slovenski arhitekt Jožef Plečnik in leta 1955 ob začetku njene postavitve tudi osebno sodeloval. Župnija Sveti Jurij ob Taboru ima tudi dve podružnični cerkvici in sicer na Tisovi gori v Miklavžu, cerkev sv. Nikolaja in v Kapli, cerkev sv. Radegunde. Podružnična cerkvica sv. Miklavža je bila prvič omenjena leta 1480, stoji pa na točki z izjemnim razgledom na okoliške hribe in Savinjsko dolino. Cerkev je vsaj v ladji še srednjeveška, pravokotni prezbiterij pa je nastal v 16. stoletju. V 19. stoletju so cerkev temeljito prezidali. V cerkvici je zanimiva votivna slika, posvečena sv. Florijanu, iz leta 1699. Na podlagi podobe sklepamo, da je ogenj zajel prigrajski objekt pri graščini Ojstrica in da se s to sliko zahvaljujejo sv. Florijanu, ki je preprečil, da bi se ogenj razširil. V naselju Kapla je bila leta 1412 zgrajena cerkev svete Radegunde, ki je današnjo obliko dobila leta 1868. Okoli cerkve je bilo nekdaj pokopališče, o katerem danes ni več nobene sledi. V času prenove in ponovne zidave župnijske cerkve Sv. Jurija, je imela podružnica Sv. Radegunde vlogo župnijske cerkve.

H kulturni dediščini občine spadajo tudi številne znamenitosti kot npr. kozolci toplarji (posestvo Kokole v Kapli), kmetski dvorec pri Bobnarjevih, spominska soba pisatelja, akademika, profesorja dr. Franca Ksaverja Lukmana na kmetiji družine Mak (domače Ramšak), stara lesena kmečka hiša na kmetiji Dolar (domače Škrabar), poslopje na kmetiji Bukovec (domače Štajner) s fresko sv. Florijana, kužno znamenje v Pondorju in na Nogradih, miljni kamen..

V občini Tabor je več kulturno-zgodovinskih spomenikov in spominskih obeležij v spomin na udeležence in žrtve NOB, za katere bi bilo potrebno določiti skrbnika in nameniti sredstva za vzdrževanje le-teh.

Vse vsebine bi bilo potrebno povezati v enovit turistični program in ga vključiti v turistično ponudbo občine.

MEDIJI

Za kakovostno in raznoliko medijsko krajino.

Občina financira izdajanje lokalnega časopisa Novice izpod Krvavice , ki vsebuje tudi Uradne objave Občine Tabor. Časopis prejemajo vsa gospodinjstva v občini Tabor, javni zavodi in javne ustanove, nekatere sosednje občine in sicer brezplačno, v prosti prodaji se ne prodaja. Časopis s svojimi prispevki sooblikujejo župan, občinska uprava, občani, društva, javni zavodi, javne ustanove in drugi. Povezani smo tudi s sosednjo občino Vransko, s katero si izmenjujemo napovednik dogodkov za prihodnji mesec, ki je objavljen v časopisih obeh občin.

Občina ima tudi svojo spletno stran: www.obcina-tabor.si, kjer so objavljeni vsi uradni podatki občine in aktualni prispevki z različnih področij delovanja lokalne skupnosti(novice, obvestila, zapisniki sej Občinskega sveta...).

CILJI
Popolna informiranost občanov o občinskih dogodkih in odločitvah občinskih organov ter drugih občinskih informacijah.

JAVNA INFRASTRUKTURA NA PODROČJU KULTURE

Javno infrastrukturo predstavlja objekt in oprema za izvajanje kulturnih dejavnosti: Dom krajanov Tabor.

1.3 SPLOŠNI CILJI NA PODROČJU KULTURE

Občina Tabor bo skladno z zakonom uresničevala javni interes za kulturo z zagotavljanjem pogojev za kulturno ustvarjalnost, raznolikost, dostopnost kulturnih dobrin, slovensko kulturno indentiteto ter kulturno prepoznavnost občine.

Javni interes za kulturo bo Občina Tabor uresničevala zlasti z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin, z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture ter z ohranjanjem kulturne dediščine.

Po določbah ZUJIK-a se za trajno in nemoteno zagotavljanje javnih kulturnih dobrin zagotavljajo javne službe, ki jih lahko izvajajo javni zavodi, skladi in agencije.

2. KNJIŽNIČNA DEJAVNOST

Knjižnice kot spodbujevalec demokratičnega mišljenja, dejavnik razvoja bralne kulture, nastajanja ter prenosa znanja ter pomemben nosilec sodobne informatizirane družbe.

2.1. KULTURNA TRADICIJA NA KRATKO

Občinska knjižnica Tabor je enota Medobčinske splošne knjižnice Žalec, prej Medobčinske matične knjižnice Žalec, katere ustanoviteljice so vse občine Spodnje Savinjske doline. Prva direktorica knjižnice je bila Anica Lesjak. Knjižnico je vodila 25 let, upokojila se je leta 1987. Tega leta je postala direktorica Anka Krčmar, ki se je upokojila 31. 12. 2006. Nadomestila jo je Jolanda Železnik.
Po priporočilu iz leta 1971 je matična knjižnica v Žalcu prevzela vsestranski nadzor nad vsemi javnimi knjižnicami v takratni žalski občini. V skladu z novo organizacijo splošnoizobraževalne knjižnične mreže se je odločila za razvijanje le šestih od šestnajstih obstoječih knjižnic. To so bile knjižnice v Preboldu, na Polzeli, Vranskem, v Grižah, Braslovčah in Šempetru. Te knjižnice so imele v zalogi nad 500 knjig. (Povzeto po Završnik, Irena: Razvoj in stanje splošnoizobraževalnih knjižnic v Občini Žalec, julij 1984)

Leto 1990 je začetek računalniške obdelave gradiva. Sprva v privatno izdelanem programu, kasneje v Vir-u, od oktobra 1994 v programu MOLJ, od leta 1995 pa v programu COBISS.

Knjižnica Tabor je imela v 2. pol 80-ih let 20. stol. svoje prostore v hiši malo naprej od današnje občinske zgradbe (danes je prizidek nasproti Lukmanovega kozolca). Tam je delala Julijana Juhart, pomagala pa ji je tudi g. Danica Juhart. Imamo poročilo iz 6. 3. 1989, ki pravi, da je knjižnica v prizidku, ki ni dobro izoliran in so zaradi tega nekatere knjige zelo poškodovane. Knjižnica se je potem selila v osnovno šolo Loke. Nekaj časa je v njej delala Mateja Ropas, nasledil jo je Uroš Zorenč. Uroš Zorenč je tudi začel delati v novi knjižnici, ki je bila odprta 8. 2. 2006. Takrat se je knjižnica preselila v današnje prostore in prešla na avtomatizirano izposojo. Leta 2010 je knjižnico prevzela bibliotekarka Renata Novak, novembra 2011 pa bibliotekarka in zgodovinarka Karmen Kreže (tedaj Jezernik), ki še danes dela v knjižnici.

2.2 ANALIZA DANAŠNJEGA STANJA KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI V OBČINI TABOR

Knjižnica postaja pomembno kulturno središče v svojem kraju. Med bralci so predšolski otroci, osnovnošolci, srednješolci, redni in izredni študenti, zaposleni, upokojenci ... Knjige so namenjene bralcem vseh starosti. Članom knjižnice je na voljo tudi medknjižnična izposoja iz katerekoli knjižnice v Sloveniji in pa medoddelčna izposoja iz katerekoli enote, ki sodi pod okrilje Medobčinske splošne knjižnice Žalec. Vsi člani občinskih in krajevnih knjižnic si lahko z isto izkaznico brezplačno izposojajo knjige v katerikoli enoti.

S krepitvijo knjižnične mreže v vseh občinah ustanoviteljicah in naraščanjem števila uporabnikov se nenehno veča obseg dela, raznolikost, zahtevnosti in pristojnosti. Z nastajanjem novih nalog stare ne izginjajo, zato govorimo o t. im. hibridnih knjižnicah. Kljub stalnemu porastu nalog, manjšanju finančnih sredstev in kadrovski podhranjenosti je Medobčinska splošna knjižnica Žalec uspešna kultura institucija, pogosto tudi primer dobre prakse ostalim slovenskim splošnim knjižnicam.
V objektu nasproti šole, kjer je tudi kulturni dom, ima svoje prostore Občinska knjižnica Tabor, ki deluje v okviru Medobčinske splošne knjižnice Žalec. Prostor je sicer svetel, vendar majhen in nedostopen invalidom. Gradivo je postavljeno in razporejeno po strokovnih kriterijih. Površina knjižnice znaša 65 m^2, kar je daleč najmanj med vsemi občinskimi knjižnicami v Spodnji Savinjski dolini (za primerjavo: Občinska knjižnica Vransko deluje na 125 m^2, Občinska knjižnica Prebold na 287 m^2 itd)

Poleg knjig so bralcem na voljo revije in časopisi; strokovni in tisti bolj družabne narave.

Žal uporabnikom ni na voljo čitalnica ali prostor, kjer bi lahko v miru brali, študirali ...

Za družine z mlajšimi otroki je zanimiv skromen otroški kotiček z nekaj pohištvene in igralne opreme.

Izboru nakupa gradiva se v knjižnici posvečajo z veliko skrbjo in skušajo zadovoljiti informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe vseh starostnih skupin: študentov, dijakov, osnovnošolske mladine in tudi tistih najmlajših, ki se šele spuščajo v svet črk. Zadnji dan leta 2015 je bilo v Občinski knjižnici Tabor 6303 enot knjižničnega gradiva.

Domoznanski oddelek – skupen vsem knjižnicam v Spodnji Savinjski dolini – je v osrednji knjižnici v Žalcu.

V občinski knjižnici Tabor je poskrbljeno za bibliopedagoško dejavnost za otroke: prirejajo pravljične urice, ustvarjalne delavnice, sodelujejo s POŠ Tabor in vrtcem.

Za bralce in širšo publiko občasno, a zelo redko (ker občina ne namenja namenskih sredstev za prireditve) prirejajo strokovna in potopisna predavanja, literarne večere, razstave, predstavitve knjig in druge prireditve.

Prireditvena dejavnost je ena od osnovnih dejavnosti knjižnice in je za uporabnike oz. občane pomembna tudi zato, ker so v knjižnici vse prireditve brezplačne. Na voljo ji mora biti denar in oseba, ki skrbi zanje.

Občinska knjižnica Tabor je uporabnikom dostopna ob torkih od 14. do 18. ure. Sicer pa je tudi Medobčinska splošna knjižnica Žalec in s tem Občinska knjižnica Tabor virtualna knjižnica, kar pomeni, da je z določenimi storitvami uporabnikom na voljo 24 ur na dan.

Knjižnica v Taboru je v srcu občine, je dnevna soba lokalne skupnosti, zato mora biti urejena tako, da nudi maksimalno udobje, ob tem pa maksimalno zadovoljevanje potreb občanov po izobraževanju, branju, kulturi, druženju in informiranju.

Število prebivalcev z območja Občine Tabor, aktivno vključenih v knjižnico, znaša 11,5 %, kar je zelo malo. Povprečje v Sloveniji je okrog 24 %. Zato bo treba še veliko vlagati v rast občinske knjižnice, pri tem pa bo nujno tesno sodelovanje lokalne skupnosti s strokovnimi sodelavci.

Skromen je tudi letni vpis novih članov (v letu 1015 komaj 16).

Knjižnice v Spodnji Savinjski dolini so že leta in leta med najbolj podhranjenimi v Sloveniji, kar dokazujejo nacionalni statistični podatki. Prihodek splošnih knjižnic na prebivalca je v letu 2008 znašal v poprečju 14 €, leta 2013 že manj kot 11 € (za primerjavo Krško 30 €, Dravograd 24 €, Lendava 18 €, Nova Gorica 30 €, Tolmin 36 €, Metlika in Ribnica 18 € itd).

2.3 DEJAVNOST MEDOBČINSKE SPLOŠNE KNJIŽNICE ŽALEC

Zavod opravlja naslednjo javno službo:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanje informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- sodelovanje v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbiranje, obdelava, varovanje in posredovanje domoznanskega gradiva,

- zagotavljanje dostopnosti in uporabe gradiv javnih oblasti, ki so splošno dostopna na elektronskih medijih,
- organiziranje posebnih oblik dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture,
- organiziranje posebnih oblik dejavnosti za otroke, mladino in odrasle s posebnimi potrebami,
- organiziranje kulturnih prireditev, ki so povezane s knjižnično dejavnostjo,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

(Vir: Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Medobčinska splošna knjižnica Žalec)

2.4. KNJIŽNICA. NJENE NALOGE IN NJENA VLOGA V LOKALNEM OKOLJU

Sodobna knjižnica je informacijsko, izobraževalno, komunikacijsko, kulturno in sprostitveno središče. Občinska knjižnica Tabor je enota Medobčinske splošne knjižnice Žalec.

Medobčinska splošna knjižnica Žalec je splošna knjižnica, ki izvaja knjižnično dejavnost za prebivalstvo v Spodnji Savinjski dolini. Njene ustanoviteljice so Občina Braslovče, Občina Polzela, Občina Prebold, Občina Tabor, Občina Vransko in Občina Žalec.

Zavod ima naslednje organizacijske enote:

- Občinske knjižnice Braslovče, Polzela, Prebold, Tabor, Vransko in Žalec
- ter izposojevališča Griže, Liboje, Petrovče, Ponikva in Šempeter.

Knjižnica skrbi v svojem lokalnem okolju za vse ciljne skupine in zagotavlja storitve tudi za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami.

Medobčinska splošna knjižnica Žalec je vključena v Združenje splošnih knjižnic Slovenije.

Knjižnica je definirana kot tretji prostor (izraz je oblikoval sociolog Ray Oldenburg - The Great Good Place, 1990). Pomeni neformalni prostor, kjer se ljudje iz lokalne skupnosti srečujejo in razvijajo socialne interakcije, prijateljske vezi, prostor za debate, domačnost, povezanost z lokalno skupnostjo, spodbujajo druženje namesto izoliranosti in delajo življenje bolj barvito. Tretji prostor je nevtralen. Posebno v urbanih okoljih so ljudje izgubili stik s skupnostjo. Človek pa ravno to potrebuje za socialno zadovoljstvo in duševno zdravje.

Žal le redki povezujejo knjižnice z gospodarstvom v ožji in širši lokalni skupnosti, pa so z njim tesno povezane. Velik del proračunskih sredstev, namreč, pretočijo v gospodarstvo, saj plačujejo obratovalne stroške, vzdrževalna dela, investicije, nakup gradiva itd.

Knjižnica je središče kulturnega in informacijskega dogajanja v lokalnem okolju. Je skladišče znanja in informacij. Prispeva k večanju kakovosti življenja posameznika in skupnosti, krepi pripadnost lokalni skupnosti, povezuje različne življenjske sloge, krepi kulturno življenje, dviguje izobrazbeno raven in razvija pismenost, zato mora s svojo prostorsko in strokovno urejenostjo biti zgledna, da bo privabljala vedno več novih uporabnikov (in jih tudi uspešno zadržala). Nikakor pa ne smemo pozabiti, da je temelj kulturnega dogajanja v lokalnem okolju prav knjižnica in da bo v obdobju gospodarskih težav še bolj potrebna in pomembna. Ljudje smo socialna bitja, zato potrebujemo stik z ljudmi. V času socialnih stisk, ki jih prinaša kriza, pa je med drugim tudi rehabilitacijski prostor.

Dobro razvita knjižnica je v ugled lokalni skupnosti.

2.5. POGOJI ZA IZVAJANJE KNJIŽNIČNE SLUŽBE

Knjižnice, ki izvajajo javno službo, morajo imeti:

- ustrezen obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva,
- ustrezno število usposobljenih strokovnih delavcev,

- ustrezen prostor in opremo,
- ustrezno organizacijo knjižnične dejavnosti.

Minimalne pogoje za delovanje določa Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Medobčinska splošna knjižnica Žalec jih na več točkah ne dosega.

2.6 PREDNOSTNE NALOGE MEDOBČINSKE SPLOŠNE KNJIŽNICE ŽALEC 2016 - 2020

NABAVA RAZNOVRSTNEGA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Knjižnica bo uporabnikom skušala nuditi raznovrsten izbor knjižničnega gradiva, ki bo čim bolj zadovoljeval njihove potrebe po informacijah in željam po izobraževanju, kulturi, raziskovanju, pa tudi razvedrilu. Ponujala bo čim bolj raznovrstno gradivo, tudi e-baze podatkov, do katerih bodo lahko uporabniki dostopali od doma, saj je Medobčinska splošna knjižnica Žalec virtualna knjižnica. Z ustreznim strokovnim izborom gradiva bo povečana kakovost življenja prebivalcev v lokalni skupnosti.

Zaradi odprtosti meja in večje konkurenčnosti narašča potreba po učenju tujih jezikov in po poznavanju različne zakonodaje. Hitro zastarevanje znanj zahteva bistveno večjo nabavo gradiva aktualnih vsebin in uporabo sodobnih medijev. Delež ljudi, ki se bo vseživljenjsko izobraževal, bo porasel, zato jim bo treba posvečati veliko pozornost.

V knjižnici bodo skušali slediti razmerju nakupa gradiva 60 % strokovnega gradiva proti 40 % leposlovja, 30 % gradiva za mladino in 10 % referenčne zbirke. Posebno pozornost bodo posvečali nabavi zvočnih knjig in knjig z večjimi črkami ter gradiva za uporabnike s posebnimi potrebami.

Sledili bodo novostim na knjižnem trgu in kupovali večino dobrih knjig. Poleg slovenskega gradiva bodo kupovali tudi gradivo v tujem jeziku. Ne bodo spregledali nagrajenih in nominiranih knjig.

Manjkajoče gradivo bodo zagotavljali z medknjižnično in medoddelčno izposojo.

Digitalna doba prinaša tudi nov način branja, zato bodo sledili novostim in napredku na področju e-knjig. Pridružili se bodo aktivnostim, ki jih bo na tem področju izvajala večina slovenskih splošnih knjižnic.

Poslanstvo knjižnice in cilji, ki jih želi knjižnica doseči z načrtovanim nakupom:

- prepoznati ciljne skupine v lokalni skupnosti, za njih enakovredno in kakovostno skrbeti: predšolske otroke, osnovnošolce, srednješolce, študente, odrasle in starejše, uporabnike s posebnimi potrebami (duševno motene, slepe in slabovidne, starejše in ostarele ter bolne), civilni in kulturni prostor (društva, ustvarjalci, ...)
- s kakovostno informativno ponudbo obdržati stare člane in privabiti nove
- graditi kakovostno in uravnoteženo zbirko knjižničnega gradiva, ki bo ustrezala standardom
- z načrtovano vsebinsko ponudbo upravičiti novodobni poudarek pomena knjižnice kot informacijsko, kulturno in komunikacijsko središče skupnosti, ki jo s svojo mrežo pokriva
- poleg standardnih predpostavk upoštevati predloge in potrebe uporabnikov in tistih, ki bi se želeli včlaniti, če bi imeli ponudbo ustreznega gradiva za določene potrebe
- povečati odstotek aktivnih članov
- nabavljati gospodarno: izbirati ponudnike, ki sledijo načrtu nakupa in nam nudijo ugodnosti
- zagotoviti dostop do najnovejših dosežkov in spoznanj posameznih strok
- slediti potrebam vseživljenjskega učenja
- vzgajati za branje in izobraževanje
- pridobivati znanje in informacije tudi z drugih nosilcev
- skrbeti za demografsko ogrožena območja

- ugotoviti bralne potrebe uporabnikov s posebnimi potrebami na območju, ki ga pokriva naša knjižnična mreža
- graditi posebne zbirke gradiva (domoznanska, referenčna...)
- razvijanje sposobnosti izražanja v maternem jeziku in drugih jezikih z uporabo različnih nosilcev izobraževalnih vsebin in pripravo literarnih natečajev
- vzpodbujati uporabnike za ustvarjalno preživljanje prostega časa (likovno izražanje, glasbeno ustvarjanje...) – razne ustvarjalnice
- strokovno gradivo kot pomoč pri iskanju zaposlitve in uveljavljanju v strokovnih okoljih
- ponudba vsebin za računalniško in informacijsko opismenjevanje uporabnikov, ki je pogoj za uspešno uporabo knjižnice in uspešno delo v drugih okoljih

Letni prirast bo v največji možni meri upošteval značilne potrebe okolja, v katerem deluje knjižnična mreža.

Pozorno bodo spremljali dejavnike, kot so demografska struktura, značilnosti okolja, prometne povezave, oddaljenost od središč, starostna, izobrazbena in socialna struktura prebivalstva, strukturo knjižničnih uporabnikov – analitično po ciljnih skupinah, razvojne prioritete lokalnih skupnosti, aktualne družbene razmere (gospodarska kriza, potrebe po prekvalifikaciji brezposelnih občanov), dejavnost različnih lokalnih akterjev na področju delovanja knjižnice (organizacije, društva, kulturne institucije, civilno družbene iniciative, mediji ...) ...

UVAJANJE NOVIH STORITEV

Knjižnica deluje v vedno bolj spremenljivih okoliščinah. Edina stalnica so spremembe. Če želi biti dobra in uspešna, se mora nenehno odzivati na spremembe in razmišljati, kako lahko prebivalcem pomaga h kakovostnejšemu življenju v spremenjenih okoliščinah. Omogočati jim mora pogoje za osebno rast in aktivno državljanstvo.

Ponudba informacij na svetovnem spletu je iz dneva v dan večja, socialne razlike so vedno bolj izrazite. Prosti čas postaja redka in dragocena dobrina, zato ga želijo prebivalci kar najbolj pametno izkoristiti. Ena od pomembnih institucij pri oblikovanju aktivnosti za preživljanje prostega časa je zagotovo knjižnica, zato se mora na inovativen način odzvati na zahteve in pričakovanja okolja.

Z novimi oblikami knjižne, književne in knjižnične vzgoje bodo vedno bolj vzpodbujali bralno kulturo, sledili bodo znanjem, ki bodo omogočala vizualno, medijsko in digitalno opismenjevanje njihovih uporabnikov.

INFORMACIJSKO OPISMENJEVANJE UPORABNIKOV

Dodatno izobraževanje mladih in odraslih uporabnikov je nujno. V posebej organiziranih oblikah in ob vsakdanjem delu jih bodo učili učiti se, torej za iskanje in uporabo informacij. Prav tako za uporabo aplikacije Moja knjižnica in drugih sodobnih spletnih pripomočkov. Stalno dopolnjevanje in posodabljanje računalniških mest za uporabnike je nujno. Vsekakor pa bo pred tem potrebno usposobiti strokovne delavce knjižnice in jih naučiti uporabe e-medijev.

UREDITEV DOMOZNANSKE ZBIRKE

Z domoznansko dejavnostjo je knjižnica najbolj tesno povezana s svojim lokalnim okoljem. Gradivo iz domoznanske zbirke je vedno bolj iskano med vso populacijo. Obseg gradiva narašča, saj si knjižnica prizadeva pridobiti čim več temeljnih kamnov, ki pričajo o identiteti Spodnje Savinjske doline. Čim več domoznanskega gradiva bodo digitalizirali.

Sodelovali bodo pri gradnji spletnega leksikona Celjskozasavski.si, portala Kamra, v projektu DEKD, organizirali domoznanske prireditve, kot so Utrip domoznanstva in druge.

S projektom Kako so živeli nekoč na območju Občine Tabor, ki bo lahko zaživel in živel le z močno podporo občine in širše lokalne skupnosti, bodo zbirali dragocene zgodbe o običajih, navadah, življenju in podobi občine nekoč.

OSKRBOVANJE LJUDI S POSEBNIMI POTREBAMI S KNJIŽNIČNIM GRADIVOM IN SKRB ZA LJUDI S SOCIALNIMI STISKAMI

Ljudem s posebnimi potrebami bodo zagotovili dostop do informacij oz. knjižničnega gradiva. Tistim, ki ne bodo zmogli sami priti v knjižnico, bodo dostopnost do gradiv in storitev zagotovili z dostavo gradiva na dom. Zanje bodo organizirali posebne oblike dela, s katerimi jim bodo popestrili in polepšali življenje.

Najbrž se bodo socialne razlike stopnjevale in povzročale družbene frustracije. Knjižnica bo zato s svojimi tehnološkimi kapacitetami, možnostmi izobraževanja in druženja kakovostno vplivala na življenje posameznikov. Razvoj knjižnične dejavnosti ima in bo imel zato poudarjen socialni predznak.

V knjižnici dajejo pozornost vsej populaciji. Ne pozabijo na odvisnike, priseljence, socialno šibke, brezposelne ... Vsakomur, ki vstopi, prisluhnejo, mu skušajo pomagati, mu ponuditi željeno knjigo ali pa le toplo besedo in nekaj trenutkov pozornosti.

IZOBRAŽEVANJE IN STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE, TUDI SAMOIZOBRAŽEVANJE

Zaposleni v knjižnici morajo imeti poleg znanja s področja bibliotekarstva in informacijskih znanosti tudi številna druga znanja, saj so le tako lahko kos zahtevam uporabnikov in spremembam v okolju. Dobra in uspešna knjižnica je lahko le knjižnica z izobraženimi, razgledanimi, fleksibilnimi in motiviranimi zaposlenimi. Sodobnega knjižničarja ne sme omejevati niti opis del in nalog niti delovni čas.

Med drugimi je naloga knjižnice tudi izobraževati – ne more izobraževati, če nima izobraženih ljudi, zato bo vsem zaposlenim permanentno omogočeno strokovno izpopolnjevanje v oblikah, ki jih organizirata Narodna in univerzitetna knjižnica in IZUM ter drugih oblikah spopolnjevanja in nadgrajevanja (tudi spoznavanja primerov dobrih praks drugih knjižnic). Pri zaposlenih je nujna tudi visoka lastna motiviranost in samoizobraževanje.

V knjižnici vedo, da je prednost v hitrosti. Hitrost pa imajo tisti, ki imajo znanje.

PORAST ŠTEVILA UPORABNIKOV OZ. ČLANOV

Uporabnikom bo s spoštovanjem Uredbe o brezplačnih osnovnih storitvah in z drugimi oblikami motivacije omogočena še večja in prijaznejša uporabo knjižnice. Še večja skrb bo posvečena mladim, ki jim bo z ustrezno opremo in prostori omogočen dostop do interneta in elektronskih storitev. V okviru možnosti bodo okrepljene bibliopedagoške ure za mlade. Zelo načrtno bo ukvarjanje s prebivalci v tretjem življenjskem obdobju, posebno pozornost bo knjižnica posvečala družinam, saj želi biti prepoznavna kot družinam prijazna knjižnica.
Lepo bi bilo, če bi do leta 2020 knjižnico aktivno uporabljalo približno 24 % prebivalstva Občine Tabor. Vendar bodo potrebni primerni prostori in proračunska finančna sredstva, ki bodo omogočala graditev in vzdrževanje aktualne knjižnične zbirke ter razvijanje novih storitev.

Vizija knjižnice so uporabniki, ki so vse bolj izobraženi in aktivni državljani.

OBVEŠČANJE O DEJAVNOSTI V USTREZNIH MEDIJIH, NA SPLETNI STRANI (WWW.ZAL.SIK.SI) IN PREK DRUŽBENIH OMREŽIJ

Knjižnica bo krepila stike z javnostjo. O svojem delu in prireditvah bo obveščala medije. Knjižnica bi nujno potrebovala piar službo, lahko tudi skupno za več institucij oz zavodov.

Z rednim dopolnjevanjem spletne strani bo uporabnike seznanjala z delom in njihovo možnostjo pridobivanja informacij. Nadaljevala bo s predstavitvijo knjižnih novosti in predstavitvijo knjig, ki jih priporoča.

Sledila bo napredku in trendom na področju socialnih omrežij in se vanje vključevala (FB, twitter ...).

IZVAJANJE RAZLIČNIH OBLIK SPODBUJANJA BRANJA

V knjižnici bodo nadaljevali z izjemno odmevnima in priljubljenima projektoma Savinjčani beremo in Tudi mali Savinjčani berejo. Ohranjali bodo vse aktivnosti, ki so bili uspešne doslej, in dodajali nove oblike spodbujanja branja za vse starostne skupine in vse ciljne skupine.

Redno bodo skrbeli za promocijo knjižničnega gradiva za otroke in odrasle, in sicer bodo organizirali razstave, prireditve, izobraževanja, pogovore z avtorji, literarna srečanja, knjižne uganke, pravljične ure in podobne aktivnosti. Dobro prakso bodo obdržali, iskali pa bodo tudi nove možnosti za promocijo.

POVEČATI ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Do leta 2020 bi bilo potrebno v Medobčinski splošni knjižnici Žalec zaposliti vsaj:

- 4 strokovne delavce,
- manipulanta,
- tehničnega delavca.
  Vsi našteti bi opravljali naloge, skupne vsem organizacijskim enotam.

Brez ustreznega kadra je nemogoče in nerealno pričakovati rast in razvoj knjižnice v lokalnem okolju, niti dovolj kakovostnega sprotnega izvajanja nalog in aktivnosti, ki jih pričakujejo uporabniki (seveda tudi ne izpolnjevanja nalog, ki so navedene kot prednostne).

KREPITEV OBSTOJEČIH IN VZPOSTAVLJANJE NOVIH PARTNERSTEV

Povezovanje med različnimi institucijami, zavodi, društvi ... v in zunaj lokalnega okolja je temelj za prepoznavnost in dolgoročno uspešnost, zato se bo knjižnica še bolj povezovala in vzpostavljala partnerstva pri skupnih projektih. Nujno je tudi povezovanje z gospodarstvom in vključevanje knjižnice v turistično ponudbo občine.

Ob vstopu v Evropsko unijo in s tem povezanim procesom globalizacije je vloga knjižnic še posebej pomembna. Organizacijske enote postajajo središče kulturnega in informacijskega dogajanja v kraju, zato se bo tudi v bodoče treba truditi za prepoznavnost knjižnic in za njihovo nenehno strokovno napredovanje.

UPRAVLJANJE KNJIŽNICE

Splošna knjižnica mora biti organizirana učinkovito, oblikovati pa mora poslovno politiko, s katero so jasno opredeljeni cilji, prioritete in storitve knjižnice glede na potrebe lokalne skupnosti.

Čeprav je zavod neprofitna organizacija, je za njegovo uspešno delo potrebno poznati in razumeti temeljne ekonomske zakonitosti, da je uspešen v razmerah, ki so kulturi malo naklonjene. Zato tudi direktor potrebuje sodobna znanja, ki so mu podpora za vodenje in upravljanje v času sprememb.

S svojo dejavnostjo bo knjižnica vplivali na ugled in prepoznavnost občin, zato pričakuje aktivno podporo.

INVESTICIJE IN INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

Občinska knjižnica Tabor je premajhna in preutesnjena. Potrebovala bi nove police, da bi razbremenili obstoječe, vendar jih ni kam postaviti. Nujno pa je zavedanje, da je potrebno za knjižnico ves čas skrbeti in ji namenjati maksimalno pozornost.

Uporabniki knjižnice postajajo vse bolj zahtevni, kar je prav, zato morajo vsi akterji in gradniki knjižnične dejavnosti narediti vse, da se jim čim bolj približajo. Tudi in predvsem z zadostnimi sredstvi za nakup knjižničnega gradiva, ki omogoča gradnjo in vzdrževanje aktualne zbirke knjižničnega gradiva.

2.7 POVZETEK CILJEV

Knjižnica je srce lokalne skupnosti (dnevna soba). Omogoča vsem, ne glede na raso, starost, spol ali ekonomski položaj dostop do informacij, ki so bistvenega pomena za kakovostno življenje.

V Medobčinski splošni knjižnici Žalec uspešno spodbujajo bralno kulturo in vseživljenjsko izobraževanje, ohranjajo kulturno identiteto in sooblikujejo podobo Spodnje Savinjske doline, ki se odraža tudi v funkcionalni in finančni pismenosti njenih prebivalcev.

V obdobju do leta 2020 so prednostni cilji naslednji:

- knjižnice v mreži bodo s svojim delovanjem povečale kakovost življenja posameznika in skupnosti,
- zmanjševale razlike med informacijsko bogatimi in informacijsko revnimi uporabniki,
- dvigovale zavest o pomenu knjige in branja za razvoj posameznika in družbe,
- okrepile bodo pripadnost lokalni skupnosti,
- povečale ugled in prepoznavnost lokalnih skupnosti,
- povezovale različne življenjske sloge,
- okrepile kulturno življenje,
- dvignile izobrazbeno raven,
- skrbele za razvoj in obvladovanje slovenskega jezika,
- širile bralno kulturo, razvijale informacijsko (poudarek na izobraževanju uporabnikov za rabo knjižničnih gradiv in storitev), funkcionalno, finančno in druge pismenosti ter
- podpirale splošno kulturno in jezikovno nacionalno zavest ter širile obzorja duha.

Pogoji za dosego teh ciljev:

- ustrezna finančna sredstva za izvajanje dejavnosti in nabavo raznovrstnega knjižničnega gradiva,
- redno financiranje,
- čim širša podpora projektom bralnega osveščanja,
- primerni prostori,
- naklonjenost sponzorjev in donatorjev,
- ustrezno število in usposobljenost delavcev,
- zaupanje stroki ter
- zagotavljanje drugih pogojev za opravljanje poslanstva knjižnice z veliko naklonjenostjo in razumevanjem lokalne skupnosti.

Knjižnica želi obdržati, kar je dosegla, in razvijati svojo dejavnost tako, da bo v spremenjenih družbenih razmerah tudi v prihodnje vsem občanom podpora na področju izobraževanja, informacijske, funkcionalne in finančne pismenosti ter kulture.

Če ne bo imela pogojev, ne bo mogla pravočasno stopati na vlak tehnološkega napredka, zato se bodo razvojne razlike med knjižnicami v Sloveniji še stopnjevale.

Knjižnica je prostor, v katerem se vedno bolj prepleta tradicionalno s sodobnim. Knjižnice po Sloveniji imajo večstoletno tradicijo, ki jo morajo ohranjati, obenem pa biti sopotnice

sodobnemu človeku, ki ima povsem drugačne potrebe po znanju, izobraževanju, kulturi, sprostitvi, branju kot pred leti. Human razvoj mora slediti tehnološkemu razvoju in tu lahko oz. morajo knjižnice odigrati pomembno vlogo.

Zakon o knjižničarstvu, ki je začel veljati leta 2001, je knjižnicam naložil številne nove naloge. Tudi tehnološki napredek in spremenjene družbene in ekonomske razmere postavljajo vedno nove izzive in naloge. V knjižnicah se zaradi napredka ne ukinjajo stare dejavnosti, ampak se vzporedno pojavljajo nove in skupaj tvorijo t. im. hibridne knjižnice. Pojavljajo se nove tehnologije in mediji, istočasno pa ostajajo tradicionalni postopki, zato lahko temu sledi le ustrezno usposobljen strokovni delavec.

V Medobčinski splošni knjižnici Žalec trdijo, da si tudi njihovi uporabniki zaslužijo najboljšo ponudbo knjižničnega gradiva, informacij in storitev, ki jih lahko nudi knjižnica. Prav tako si zaslužijo ustrezno opremo in prostor. Zato Medobčinska splošna knjižnica Žalec upa, da bodo vse občine Spodnje Savinjske doline močna podpora usklajenemu razvoju knjižnic, ki bo omogočal primerljivost na nacionalni ravni.

Če imamo velik besedni zaklad, lahko z malo besedami veliko povemo. Prave kombinacije črk in besed nas delajo drugačne, izjemne. Tako kot kultura. Veliko jih je in več jih premoremo, bolj smo izjemni. Kultura ne more biti ovira, je lahko le priložnost, da razumemo in vemo več. Da postanemo strpni v sobivanju in bogati zaradi razumevanja, dojemanja in sprejemanja različnosti.

Brez nje ne gre ... Brez knjižnice, seveda, kajti knjižnice so velika dodana vrednost za uporabnike in okolje. So odprt prostor za dialog in znanje. So zaupanja vredne, z dolgo tradicijo, so nevtralne in so most med preteklostjo in prihodnostjo. So prostor vseživljenjskega izobraževanja, zbiranja in posredovanja dokumentov lokalne zgodovine in dokumentov sodobnega življenja lokalne skupnosti. So prostor, kjer se je mogoče sprostiti, učiti, izobraževati, brati, se družiti, raziskovati, se opismenjevati – zlasti finančno opismenjevanje je vedno bolj potrebno ...

Knjižnica je prostor za vse čase, za vse generacije, za vse ciljne skupine ... Knjižnica je prostor za vse.

3. MONOGRAFIJA O TABORU

3.1 JAVNI INTERES

Tabor se ponaša z bogato zgodovino, ki jo je potrebno ohraniti in približati mlajšim rodovom.

V teh krajih so ljudje živeli že v času rimskega imperija. Skozi kraj je čez prelaz pod Čemšeniško planino potekala rimska cesta med antičnimi Trojanami (Atrans) in Celjem (Celeia). Po propadu rimskega cesarstva so področje naselili Slovani. V srednjem veku to področje zaznamujejo Žovneški gospodje, kasneje Celjski. Njim je pripadal grad Ojstrica s pripadajočimi posestvi. Grad, ki je danes razvalina in priljubljena izletna točka, je najbolj znan po nesrečni usodi Veronike Deseniške, ki je bila tu zaprta zaradi nedovoljene ljubezni do Friderika Celjskega. Njena tragična usoda se je končala leta 1428 s smrtjo. V bolj romantičnem zgodovinopisju velja nesrečna ljubezen med Friderikom in Veroniko za znanilca črne in tragične usode rodbine celjskih, ki so brez moškega potomca izumrli 1456. Kot zemljiški gospodje so jih nasledili Habsburžani. Grad Ojstrica in njegovi podložniki so prehajali pod različne zemljiške gospode. Leta 1565 so to postali gospodje iz družine Schrottenbach. Ti so pod gradom na hribu Kukenberg postavili graščino, imenovano Spodnja Ojstrica. V izročilu veljajo Schrottenbachi za krute fevdalce, zaradi česar so se leta 1632 podložniki pričeli pritoževati pri deželnem knezu. Seveda njihove pritožbe niso naletele na razumevanje in tako so se kmetje leta 1635 dvignili k uporu. Upor je kmalu zajel tudi sosednja posestva v Savinjski dolini, Zasavju in Šoštanju. Upor je morala zadušiti celo vojska iz Vojne krajine. Po letu 1710 je graščina zopet prehajala v roke različnih rodbin. V 18. st. so tu postavili tudi steklarno, zadnji lastniki iz italijanske Piussi pa so postavili tudi parno žago in

obrat za izdelavo furnirja. Po 2. svetovni vojni je bila graščina nacionalizirana in v šestdesetih letih popolnoma razrušena... Pred drugo svetovno vojno je bilo v občini zelo razgibano kulturno in družabno življenje in s tem povezani naši znani občani: akademik profesor dr. Franc Ksaver-Lukman, profesor dr. Angelos Baš, zgodovinar in pisatelj Vlado Habjan, pisatelj Rado Zakonjšek, Vladimir Levstik, ki je v času bivanja v naši občini spisal roman Gadje gnezdo in še in še...

Tabor še nima strokovne monografije. Na Občini se bomo v sodelovanju z domoznanskim oddelkom Medobčinske splošne knjižnice Žalec potrudili s pripravami na kvalitetno in strokovno monografijo o Taboru (koncept, izbor tem, avtorjev, finančna konstrukcija), ki si jo ta čudoviti kraj s svojo bogato zgodovino zagotovo zasluži.

3.2 CILJI

Cilj monografije je osvetlitev pomembnih zgodovinskih dogodkov, osebnosti, običajev in jih ohraniti v trajnem zapisanem spominu.

3.3 UKREPI

Zagotovitev sponzorjev ter sredstev v proračunu Občine Tabor za izdajo monografije

4. KULTURNA INFRASTRUKTURA IN INVESTICIJE

4.1 JAVNI INTERES

Javni interes na področju kulturne infrastrukture in investicij vključuje zagotavljanje prostorskih pogojev za izvajanje kulturnih dejavnosti in izboljšanje dostopnosti do kulture.

Za javno kulturno infrastrukturo oz. nepremičnino je v Občini Tabor razglašen Dom krajanov Tabor, s katerim upravlja Občina.

4.2 DOM KRAJANOV TABOR IN STARA ŠOLA LOKE

Dom krajanov Tabor je bil zgrajen leta 1960. V pritličju so vhodna avla, dvorana,sanitarije, kuhinja Društva žena in deklet Občine Tabor, prostori Društva upokojencev in VIT točka Tabor, v sklopu Eko muzeja Žalec. V zgornjih prostorih je leta 2006 v obnovljenih prostorih začela delovati Občinska knjižnica Tabor v sklopu Medobčinske splošne knjižnice Žalec. Tam se nahaja tudi društvena soba za sestanke in vaje društev Občine Tabor. Pritličje je bilo leta 2008 delno obnovljeno Dvorana je opremljena z 200 stoli. Primerna je za lutkovne in gledališke predstave, proslave, koncerte, predavanja, seminarje, sestanke.. Kulturni dom je bil v zadnjih desetih letih večkrat obnovljen, v prihodnosti bomo uredili še: obnovo stropa in tal in dokupili potrebno opremo za športne in kulturne aktivnosti.

Stara šola Loke je namenjena oddaji prostorov za razna praznovanja in plesne aktivnosti. V prihodnosti bi bilo potrebno v njej urediti primerne prostore in vgraditi opremo za organizacijo stalnih in priložnostnih zbirk, spominske sobe v zvezi z življenjem Celjskih grofov, ki so tesno povezani z našim območjem.

4.3 CILJI

Večja dostopnost kulture in zaposljivosti. Večja in kakovostnejša vključitev javne kulturne infrastrukture v gospodarsko-turistično rabo, večja podpora kulture lokalnemu in regionalnemu razvoju. Izboljšanje pogojev za razvoj kulturno-umetniške ustvarjalnosti v podporo razvoja kulturnega turizma in razvoja ustvarjalnih industrij lokalnih skupnosti.
Zaščita namenske rabe prostorov za kulturo v javni lasti.
Vzdrževanje in ohranjanje javne kulturne infrastrukture.

4.4 UKREPI

- zagotovitev finančnih sredstev v občinskem proračunu,
- pridobitev evropskih in državnih sredstev za revitalizacijo.

5. GLASBENA DEJAVNOST

5.1 VIZIJA IN POLANSTVO GLASBENE ŠOLE RISTO SAVIN ŽALEC

Občina Tabor je soustanoviteljica Glasbene šole »Risto Savin« Žalec, ki želi ostati uveljavljena, družbeno odgovorna nosilka glasbenega izobraževanja.
Šola izvaja naslednje učne predmete: Balet, Citre, Flavta, Glasbena pripravnica, Godalni orkester, Harmonika, Kitara, Kitarski orkester, Klarinet, Klavir, Kljunasta flavta, Kontrabas, Nauk o glasbi, Oboa, Petja, Pihalni orkester, Ples, Plesna pripravnica, Pozavna, Predšolska glasbena vzgoja, Saksofon, Simfonični orkester, Solfeggio Tamburica, Tolkala, Trobenta, Tuba, Viola, Violina, Violončelo in Zbor ter Komorno igro.
Delovanje šole mora biti prepoznavno po kakovostnem in odličnem izobraževalnem delu. V ljudeh želimo prebuditi potrebo po aktivnem ali pasivnem ukvarjanju s kulturo. Vzgojiti želimo ljubiteljske glasbenike, bodisi izvajalce ali poslušalce. Z našim delom želimo vzgojiti razgledane ljudi, in jih na kulturno-glasbenem področju obogatiti z dodatnim znanjem. Tiste učence, v katerih prepoznamo večjo nadarjenost in ljubezen do glasbe, pa želimo usmeriti na pot nadaljnjega glasbenega izobraževanja. Prepoznavnost tistih, ki se bodo odločili, da njihovo glasbeno pot nadaljujejo na srednji šoli, mora biti prav tako jasna kot njihovo znanje s katerim so prišli na srednjo šolo. Prav za vse pa si želimo, da bi za vedno obdržali ljubezen do glasbe, pa čeprav v nekem oddaljenem skritem kotičku srca.

5.2 CILJI GLASBENEGA IZOBRAŽEVANJA

- odkrivanje in razvijanje glasbene in plesne nadarjenosti;
- sooblikovanje osebnosti in načrtno izboljševanje glasbene izobraženosti prebivalstva;
- doseganje ustreznega znanja in pridobivanje izkušenj za začetek delovanja v ljubiteljskih instrumentalnih ansamblih, orkestrih, pevskih zborih ter plesnih skupinah;
- pridobivanje znanja za nadaljnje glasbeno in plesno izobraževanje;
- omogočanje umetniškega doživljanja in izražanja;
- omogočanje osebnostnega razvoja učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in zakonitostmi razvoja;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za medsebojno strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi;
- skrb za prenos nacionalne in občečloveške dediščine in razvijanje nacionalne zavesti;
- vzgajanje za multikulturno družbo, hkrati pa razvijanje in ohranjanje lastne kulturne in naravne dediščine.

5.3 CILJI IN NALOGE GLASBENE ŠOLE SKOZI ŠOLSKO LETO

- izvedba programa šole;
- promoviranje oddelkov;
- zagotavljanje zadostnega števila učencev na vseh oddelkih;
- izvedba letnega delovnega načrta;
- sodelovanje s sorodnimi ustanovami;
- vzpodbujanje profesionalnega razvoja zaposlenih;
- publicistična dejavnost.

5.4 SODELOVANJE Z DRUGIMI ŠOLAMI, VRTCI TER KULTURNO UMETNIŠKIMI ORGANIZACIJAMI

Glasbena šola sodeluje z vsemi vzgojno varstvenimi ustanovami, osnovnimi šolami, različnimi društvi, občinami in zavodi za kulturo na področju naše regije na naslednje načine:

- s posebnimi abonmajskimi programi za otroke vrtca in nižjih razredov osnovnih šol, ki so prilagojeni njihovi starosti in primerno komentirani;
- na področju ugotavljanja glasbene nadarjenosti otrok;
- pri raznih kulturnih prireditvah;
- pri koordinaciji dela učencev glasbene šole, ki so istočasno učenci OŠ;
- pri usmerjanju učencev v študij glasbe;
- pri poklicnem usmerjanju osnovnošolcev in srednješolcev;
- pri sodelovanju na različnih prireditvah po vsej regiji;
- sodelovanje pri različnih projektih in pri izvedbi abonmajskih koncertov v okviru organizacije ZKŠT Žalec in Turistično informacijskimi centri ostalih občin ustanoviteljic;
- sodelovanje pri odprtjih razstav ter humanitarnih prireditvah (domovi za ostarele).

5.5 PROMOCIJSKI NASTOPI

V sodelovanju z vsemi osnovnimi šolami in predvsem vrtci bomo na matični šoli in oddelkih prirejali promocijske nastope, s katerimi bomo poizkušali povečati vpis na instrumentih, katerih popularnost je manjša.

6. LJUBITELJSKA KULTURNA DEJAVNOST

Ljubiteljska kulturna dejavnost – možnost vključevanja vsakogar v kulturno ustvarjanje na celotnem slovenskem prostoru.

6.1 KULTURNO DRUŠTVO IVAN CANKAR TABOR

Kultura v Taboru ima že zelo stare korenine, predvsem zborovsko petje in dramska igra je imela in še ima v naših krajih veliko vlogo. Zabeležili smo že 120 let organiziranega petja v naših krajih. Prvotno društvo se je imenovalo Prosvetno društvo Ivan Cankar in je bilo ustanovljeno takoj po 2. svetovni vojni. Preimenovalo se je leta 1976, ko je bilo ustanovljeno in uradno registrirano Kulturno društvo Ivan Cankar Tabor. Vsa leta sodeluje na vseh prireditvah, delavnicah, tekmovanjih, srečanjih in je glavni organizator kulturnih programov na vseh prireditvah Občine Tabor.

Društvo ima 6 sekcij: Vokalna skupina Voks, Dramska skupina Teloh, Likovna skupina Mavrica, Savinjski rogisti, Šolska kulturna sekcija in Fotografska sekcija.

Celotno društvo šteje 50 članov, ki so aktivni kot posamezniki v različnih sekcijah. Sekcije sodelujejo tudi z zelo uglednimi akademiki, glasbeniki ter učitelji zborovske in vokalne tehnike.

Prizadevamo si za ohranjanje domače besede, slovenske pesmi in glasbe. Imamo odlične amaterske slikarje, ki se ponašajo s številnimi razstavami. Tudi mlada vokalna skupina posega po visokih rezultatih (Območna revija 2016), pod strokovnim vodstvom Matevža Kinka in se je tako uvrstila na regijsko tekmovanje za leto 2017.

Zelo uspešna je tudi skupina Savinjskih rogistov, ki ima na leto preko 40 nastopov, nekatere tudi izven meja naše domovine. V preteklem letu so obeležili že 35. obletnico delovanja.

Zelo uspešna in aktivna je Dramska skupina Teloh, ki uprizarja pravljice za najmlajše, krajše skeče na različnih prireditvah, recitale za posebne priložnosti in celovečerne igre. Pri njih že vrsto let deluje režiserka in tudi avtorica dramskih besedil Tanja Kastelic.

Naše društvo je povezano tudi s sekcijo otrok Osnovne šole Vransko –Tabor, ki se aktivno vključujejo v naše društvo in tako tesno sodelujejo s krajem in v okviru šole po celotni Sloveniji.

Najmlajša je fotografska sekcija, ki skrbi za foto utrinke prireditev, seveda pa ujamejo v svoj objektiv številne lepe trenutke in motive v naravi, pokrajine in utrip življenja v Občini Tabor in po Sloveniji. Nekateri se lahko pohvalijo, tudi s fotografijami s popotovanj širom sveta, ki so jih v preteklih letih postavili na ogled tudi na fotografskih razstavah v naši občini.

CILJI ZA OBDOBJE 2016-2020

Smernice, ki si jih zastavljamo in želje posameznih sekcij so:

- Vokalna skupina VOKS: nadaljevati z dobrim in kvalitetnim petjem, ohranjati Slovensko ljudsko pesem, se izobraževati v vokalni tehniki, razširiti program na sodobno pop in vokalno glasbo, pridobiti sredstva za zagotovitev delovanja predvsem umetniškega vodja skupine, skupaj z lokalno skupnostjo ustvariti izvirne projekte, ki bi privabili tudi poslušalce širom naše občine.

- Dramska skupina Teloh: zagotovitev ustreznih pogojev za delovanje, npr. obnovo odra in dvorane, nakup in postavitev osvetlitve in ozvočenja, obnovo društvenih prostorov in zaodrja, želimo si obogatiti zbirko rekvizitov in kostumov, v načrtu imamo sodelovanje in gostovanje na različnih tekmovanjih amaterskih dramskih skupin, posvetili se bomo dodatnemu izobraževanju članov v retoriki, dramski igri, ipd. in se redno udeleževali različnih uprizoritev tako amaterskih, kot profesionalnih gledališč, načrtujemo uvrstitev na katerega od gledaliških abonmajev, tako s celovečernimi igrami, kot s pravljicami. S kvalitetnimi uprizoritvami (celovečerne igre, recitali, pravljice, skeči...) bomo sodelovali tako na prireditvah v domači občini, kot tudi v celotni regiji.

- Likovna skupina Mavrica: pridobitev mlajših članov, povezovanja šolskega likovnega pouka z našo sekcijo, več delavnic v sodelovanju z različnimi slikarskimi, kiparskimi mojstri in akademiki, spodbujanja članov k samostojni slikarski razstavi, ali postavitvi drugih umetniških del.

- Savinjski rogisti: ohranjanje tradicije igranja na rogove, pridobitev mlajših članov, pridobitev sredstev, za nakup novih instrumentov, sodelovanje na različnih prireditvah, pripeljati srečanje rogistov in lovskih pevskih zborov Slovenije v Občino Tabor.

- Šolska kulturna sekcija: izvajanje programa, ki nam ga zastavlja šola, razširiti čim bolj na domači kraj, vključevanje otrok v prireditve, ki sooblikujejo utrip naše občine, spodbujati otroke s talentom, da se po končanem šolanju vključijo v različne sekcije našega društva.

- Fotografska sekcija: spodbujanje članov, k postavitvi samostojnih razstav, pridobitev sredstev za različne delavnice pod strokovnim vodstvom, uveljaviti svoja dela širom Savinjske doline.

6.2 PEVSKO DRUŠTVO TABOR

Pevsko društvo Tabor je naslednik leta 1896 ustanovljene prve organizirane pevske skupine v Taboru - Bralnega društva, znotraj katerega je bil ustanovljen pevski zbor, ki se je kmalu preoblikoval v samostojno društvo. Različni pevski zbori (mešani sestavi, moški zbor, nekaj časa tudi dekliški zbor) v Taboru so od takrat naprej delovali v okviru Pevskega društva, nekaj časa v okviru Društva kmečkih fantov in deklet, od leta 1948 pa pod okriljem Kulturno-umetniškega društvo Ivan Cankar Tabor.

V letu 1989 je bil na novo ustanovljen mešani pevski zbor, ki je do leta 1996 deloval v okviru Kulturnega društva Ivan Cankar Tabor, potem pa je v čast jubileju - 100 let organiziranega petja v Taboru - sklenil ustanoviti samostojno društvo, ki je prevzelo ime in značko društva iz preteklosti.

Zbor nepretrgano deluje od 1996 in sedaj v povprečju sestavlja od 40 do 45 pevk in pevcev, ki so različnih starosti in poklicev, med njimi so tudi dijaki, študenti in upokojenci. Mešani pevski zbor je prvi in največji sestav zbora, delujejo pa tudi sekcije moški zbor, ženski zbor in ženska vokalna skupina.

Repertoar mešanega zbora obsega dela različnih obdobij in zvrsti; renesanse, klasike, romantike in dela modernih skladateljev. Ne manjkajo ljudske in narodne pesmi ter vedno zelene melodije iz zakladnice slovenskih popevk ter narodno-zabavne glasbe. Za posebne priložnosti se v programu najdejo partizanske pesmi, podoknice in napitnice, prav tako pa tudi program, primeren za nastope v sakralnih objektih.

Dejavnosti Pevskega društva Tabor:

- s pomočjo stalnega vključevanje novih članov približevanje in popularizacija zborovskega petja čim večjemu krogu ljudi
- kakovostno delo na vaji in s tem stalno izobraževanje članov na področju pevske tehnike, zborovske glasbene literature in zgodovine glasbe
- v obliki pesmi spoznati čim širši izbor pesmi iz zakladnice zborovske glasbe tako iz različnih obdobij kot tudi zvrsti in kulturnih okolij
- predstavitev te glasbe čim širšemu krogu poslušalcev s pestrimi in zanimivimi programi
- zbiranje in arhiviranje zborovske literature
- arhiviranje dosežkov zborov na avdio in video nosilcih
- redno srečevanje velike skupine ljudi na prostovoljni bazi z namenom, da naredi nekaj zase (uresničevanje veselja do petja in nastopanja, učenje, družabnost) in za širšo skupnost (nastopi, prireditve, koncerti)

Program Pevskega društva Tabor:

- stalno vključevanje novih članov
- vsako sezono priprava novega programa in utrjevanje obstoječega repertoarja v obliki redne vaje tedenske vaje v času od začetka septembra do junija (ca. 3 šolske ure), najmanj ena tridnevna celodnevna intenzivna vaja, predvidoma 2 dodatni poldnevni intenzivni vaji, dodatne vaje pred vsemi nastopi in koncerti
- vsako sezono najmanj 2 koncerta znotraj domače občine
- gostovanja na koncertih
- vsaj 3 drugi priložnostni nastopi
- sodelovanje na prireditvah za potrebe Občine Tabor ali v organizaciji drugih društev (npr. kulturni praznik, občinski praznik, druge prireditve), predstavljanje kulturne dejavnosti v občini tudi izven njenih meja, kadarkoli je potrebno
- udeležba na reviji pevskih zborov, glede na uvrstitev in izbor udeležba na regijskem tekmovanju
- predstavljanje društva, občine in slovenske kulture v mednarodnem prostoru v obliki mednarodnih gostovanj, festivalov in tekmovanj

Pogoji za dosego teh ciljev:

- ustrezna finančna sredstva za izvajanje dejavnosti (plačilo strokovnih sodelavcev za vaje in nabavo gradiva, možnost izvedbe intenzivne vaje, snemanja)
- redno financiranje
- čim širša podpora pevskim projektom
- primerni prostori
- naklonjenost sponzorjev in donatorjev.

6.3 OŠ VRANSKO-TABOR

Osnovna šola Vransko-Tabor je vzgojno-izobraževalni zavod, ki opravlja predšolsko in osnovnošolsko vzgojno-izobraževalno dejavnost na centralni šoli in podružnični šoli Tabor ter v enotah vrtca Vransko in Tabor. V šolski okoliš centralne šole Vransko spadajo naselja: Brode, Čeplje, Čreta, Jeronim, Limovce, Ločica, Prapreče, Prekopa, Selo, Stopnik, Tešova, Vologa, Vransko, Zahomce, Zajasovnik-del, Zaplanina, Bistrica, Prekopa, Vindija. V okoliš podružnične šole pa: Črni Vrh, Ojstriška vas, Pondor, Kapla, Loke, Miklavž, Tabor. Ustanoviteljici Osnovne šole Vransko-Tabor sta občini Vransko in Tabor. Osnovna šola Vransko-Tabor se s svojim delovanjem vključuje v življenje lokalne skupnosti in širše družbene skupnosti ter si prizadeva za socialni in kulturni razvoj delovnih ljudi in občanov. V ta namen se šola povezuje s podjetji, društvi, organizacijami in občino, vključujoč v te aktivnosti svoje učence in zaposlene delavce.

Za uresničevanje svoje vloge v lokalnem okolju šola organizira različne oblike kulturnih dejavnosti, in sicer: šolsko proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku in dnevu državnosti, komemoracijo ob dnevu spomina na mrtve ter sodeluje na občinski proslavi, organizira prireditev ob dnevu samostojnosti in dnevu državnosti za šolo ter odprto za javnost, sodeluje pri pripravi programa za ostarele krajane, pripravlja proslavo ob materinskem dnevu, razstave in obeležitev svetovnih dni, sodeluje na likovnih in literarnih natečajih, pripravlja samostojne koncerte in številne priložnostne nastope pevskih zborov, pevski zbori sodelujejo na tekmovanjih na regijskem, državnem in mednarodnem nivoju, gostuje z gledališkimi in lutkovnimi predstavami na različnih lokacijah, pripravlja samostojne razstave, oglede gledaliških, baletnih, opernih, filmskih predstav in organizira obisk knjižnega sejma. Otroke usmerja k spoznavanju kulturne dediščine Vranskega, Tabora, Slovenije in zamejstva, sodeluje v projektu Kulturna dediščina, pripravlja srečanja z literarnimi in likovnimi ustvarjalci, izvaja interesne dejavnosti (pevski zbori, dramski, likovni, fotografski krožek) in izbirne predmete (gledališki klub, šolsko novinarstvo, turistična vzgoja, vzgoja za medije, umetnost) z namenom kulturnega osveščanja učencev, pripravlja razna tekmovanja in prireditve (Bralna značka, Vesela šola, knjižni kviz, Naša mala knjižnica, Turizmu pomaga lastna glava itd.), kulturno-umetniške prireditve širših razsežnosti (tradicionalni dobrodelni koncert, tradicionalni literarni večer), izdaja glasilo, spominske publikacije, sodelovanje v projektih (Rastem s knjigo, Turizmu pomaga lastna glava ...).

CILJI V OBDOBJU 2016-2020: nadaljevanje kvalitetnega vzgojno-izobraževalnega procesa, izvajanje aktivnosti s kulturnega področja po dosedanjem programu, sodelovanje pri organizaciji proslav ob krajevnih in državnih praznikih v lokalni skupnosti, sodelovanje z drugimi organizacijami in kulturnimi ustvarjalci v občini in izven, širjenje raziskovalne dejavnosti.

6.4 JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI – OBMOČNA IZPOSTAVA ŽALEC

PREDSTAVITEV

Z ustanovitvijo Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD) je bila postavljena pomembna kulturna mreža 59 območnih izpostav Sklada, ki pokriva celotno ozemlje Slovenije, sega pa tudi v zamejstvo in mednarodni prostor ter tako omogoča dostop

do pomembnejših kulturno-umetniških dosežkov tudi zunaj večjih urbanih središč. Celovita, profesionalna mreža za vsestranski razvoj ustvarjalnih potencialov v kulturi skozi programe omogoča osebno rast in kulturno povezovanje, spodbuja programe kulturne vzgoje ter vseživljenjskega učenja in krepi kompetence, znanja ter sposobnosti. JSKD organizira kulturne prireditve in izobraževalne oblike, izdaja revije ter druge publikacije, strokovno in organizacijsko pomaga kulturnim društvom ter njihovim zvezam v Sloveniji in zamejstvu. Večina programov in projektov različnih zvrsti in zahtevnosti je namenjenih prostočasnim kulturnim dejavnostim, hkrati pa 59 območnih izpostav sklada s kulturnim posredništvom omogoča dostop do pomembnejših kulturno-umetniških dosežkov tudi zunaj večjih urbanih središč. Vloga sklada je še posebno pomembna z vidika dostopnosti kulturnih vrednot, saj je z 59 izpostavami v marsikaterem okolju, zlasti pa zunaj večjih urbanih središč, edini ponudnik in posrednik kulturnih dogodkov. Sklad je član regionalne kulturne povezave dežel Srednje in Jugovzhodne Evrope (ECuCo) ter evropske mreže prostočasnih kulturnih organizacij ENVAA (http://www.envaa.org). Poslanstvo Javnega sklada za kulturne dejavnosti – Območne izpostave Žalec se odraža v motu »Kultura za vsak čas – strokovna, organizacijska in finančna podpora kulturnim dejavnostim«, prek daljnoročne vizije pa Sklad poskuša povečati dostopnost kulturnih dobrin in kakovost kulturnega udejstvovanja v celotnem slovenskem kulturnem prostoru.

NALOGE JAVNEGA SKLADA ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

- Organizacija in posredovanje kulturnih prireditev,
- priprava seminarjev, delavnic, tečajev, kolonij,
- izdaja revij in drugih publikacij,
- sofinanciranje kulturnih projektov na podlagi javnih razpisov in pozivov, izvedba manjših investicij v prostore in opremo,
- podeljevanje priznanj za izjemne dosežke in dolgoletno kulturno delo;
- priprava programov in projektov na naslednjih kulturnih področjih:
    - glasba: zborovstvo in instrumentalna,
    - gledališče in lutke,
    - folklorni programi,
    - etno programi,
    - likovni programi: kiparstvo, slikarstvo, keramika, fotografija,
    - film in video,
    - sodobni ples,
    - literatura,
    - založništvo.

JSKD – OI Žalec z izvedbo svoje programske sheme in namenskega financiranja skrbi za izvedbo javnega interesa na tem področju, t. j. za izvedbo kulturne vzgoje ter sistema izobraževanj širokega kroga ustvarjalcev, ohranjanja nesnovne kulturne dediščine in mednarodnega sodelovanja ter povezovanja. Pomembno je spodbujanje medkulturnega dialoga s podporo kulturnega udejstvovanja pripadnikov drugih narodov in narodnosti v Sloveniji, tako s sofinanciranjem programov in projektov prek javnega poziva, kot z organizacijsko in strokovno pomočjo pri izpeljavi nekaterih prireditev.

CILJI IN USMERITVE

S strategijo razvoja se opredeljujejo poglavitni cilji in usmeritve, ki bodo določali ravnanje Sklada v naslednjih letih z namenom, da bi se kot trdna in vitalna organizacija, katere poglavitna naloga je spodbujanje ustvarjalnosti, ustrezno odzival na potrebe okolja, izpolnil pričakovanja ustanovitelja ter se utrdil kot eden od pomembnejših dejavnikov na področju

kulture tudi v mednarodnem prostoru. JSKD mora ostati prepoznavna kulturna mreža, ki deluje tako znotraj skupnega slovenskega kulturnega prostora kot v mednarodnih stikih, podpira razvoj društvenih in drugih neinstitucionalnih kulturnih dejavnosti, ustvarja ter posreduje kulturne in izobraževalne programe ter projekte.

SODELOVANJE

Sklad bo v sodelovanju z občino Tabor in kulturnimi društvi v Občini skrbel za:

- pomoč pri organizaciji pomembnejših projektov kulturnih društev,
- posredovanje informacij,
- pomoč društvoma pri prijavljanju na razpise/pozive za sofinanciranje na lokalnem državnem ter mednarodnem nivoju,
- izobraževalne oblike za potrebe društev in zveze za člane ter strokovne vodje,
- pomoč pri iskanju strokovnih mentorjev,
- navezovanje stikov z drugimi sorodnimi društvi zunaj domačega prostora, v širšem slovenskem prostoru in tudi v tujini.

Sklad bo podpiral čim bolj pestro kulturno produkcijo, uvajanje novih dejavnosti v delo kulturnih društev in skupin, ki nagovarjajo različne generacije ustvarjalcev ter občinstva.

Tako bo kulturne skupine in posamezne ustvarjalce spodbujal k izkoriščanju neinstitucionalnega ter nepoklicnega statusa za polno svobodo ustvarjanja in eksperimentiranja ter po drugi strani podpiral vrhunske dosežke, zlasti v okviru klasičnih društvenih dejavnosti.

Preostale prireditve Sklada bodo organizirane na področju vokalne in instrumentalne glasbe, gledališča in lutk, folklorne dejavnosti, sodobnega plesa, literarne in likovne dejavnosti, ki bodo selekcionirane na podlagi ocenjevanj ter analiz strokovnih spremljevalcev, poleg tega pa bo sčasoma uvedel tudi nova področja, za katera se bo izkazal interes.

ORGANIZIRANOST PRIREDITEV PO NIVOJIH

Pregledne prireditve bodo organizirane na dveh različnih nivojih (območni in medobmočni – regijski) in stopnjah zahtevnosti.

OBMOČNA RAVEN

Območne prireditve bodo namenjene spremljanju dela društev in skupin, ki delujejo na območju izpostave; v posamičnih primerih tudi na območju več izpostav. Vsako kulturno društvo, ki bo to želelo, bo imelo enkrat na leto možnost predstavitve svojih dosežkov. S tem bo JSKD uresničeval tudi pomembno socialno funkcijo s predstavljanjem raznolike socialne strukture; pri tem kakovost ni najpomembnejše merilo. Prireditve bodo strokovno spremljali selektorji. Ti bodo posebej spremljali znanje vodij in opozarjali na možnosti dopolnilnega izobraževanja. Območna raven izobraževanja bo ponujala temeljna znanja s posameznih področij. Posebni programi bodo namenjeni spodbujanju dejavnosti na manj razvitih področjih.

MEDOBMOČNA (REGIJSKA) RAVEN

Območne izpostave bodo tudi v prihodnje povezane v medobmočne (regijske) koordinacije (JSKD OI Žalec v koordinacijo Celje), kar omogoča povezovanje dejavnikov tudi zunaj lokalnega kroga. S tem se bodo krepile regionalne povezave in spodbujal skladen regionalni

razvoj. Regijski programi predstavljajo kakovosten timski pristop in sledenje enakomernemu razvoju dejavnosti po posameznih področjih (glasba, gledališče itd.) kot izhodišču za regijsko načrtovanje. Prireditve na regijskem nivoju bodo strokovno spremljali določeni regijski selektorji, ki bodo ogledane programe temeljito proučili in jih ob zadovoljivi kakovosti uvrstili na najvišjo – državno raven.

IZOBRAŽEVANJE

Izobraževalne oblike bodo pokrivale vsa področja ustvarjanja, vse socialne, starostne in izobrazbene skupine. Še posebno pozornost bo Sklad namenil mentorjem obšolskih kulturnih dejavnosti. Z izobraževanjem udeleženci pridobivajo osnovno znanje specifičnih področij, za katera v mnogih primerih niti ne obstajajo formalne oblike izobraževanja (folklora), ali nadgrajujejo obstoječa znanja.

SEMINARJI IZPOSTAVE JSKD

JSKD bo na letni ravni organiziral brezplačne seminarje za dobro zastopana področja ljubiteljske kulture (zborovska, folklorna, literarna, likovna in gledališka dejavnost), s katerimi bo nudil udeleženkam in udeležencem nadgradnjo znanja ter s tem dvig kakovosti zastopanih dejavnosti.
Ob zadostnem zanimanju in povpraševanju po še neuveljavljenih dejavnostih (lutke, sodobni ples, mažoretke, filmska dejavnost itd.) bo JSKD spodbujal izobraževanje na teh področjih ter se po svojih močeh trudil za njihov kakovostni zagon in napredek.

SEMINARJI CENTRALE

Seminarji, ki jih organizira centralna služba JSKD v Ljubljani, imajo večjo širino, saj ponujajo eminentnejše predavatelje (tudi iz tujine) in boljšo logistiko izvedbe. Seminarji so plačljivi, njihovo trajanje pa variira glede na zahtevnost seminarja, obseg snovi in razpoložljivosti predavatelja. JSDK OI Žalec bo na seminarje s takšno vsebino pošiljal vse interesente, pri katerih bosta vidna potencial in napredek pridobljenega znanja s seminarjev na lokalnem nivoju. Sklad bo po predhodnem dogovoru finančno pomagal udeležencem seminarjev.

7. ANALIZA SLABOSTI, PREDNOSTI, IZZIVOV IN NEVARNOSTI

Prednosti:

- razvita kulturna dejavnost (profesionalna: knjižničarstvo, neprofesionalna: ljubiteljska dejavnost),
- razvit izobraževalni sistem (osnovna šola),
- porast iniciative mladih,
- številne kulturno-zgodovinske znamenitosti in bogata kulturna tradicija,
- velik kulturni potencial (javni zavod na področju kulture, razvita ljubiteljska kultura),
- organizacija odmevnih prireditev,
- ugoden prometni položaj (bližina avtoceste, bližina turističnih destinacij).

Slabosti:

- izseljevanje,
- slabo razvita infrastruktura v hribovitih naseljih,
- obnova objektov je povezana z velikimi finančnimi izdatki,
- premalo povezovanja med organizacijami na področju kulture,
- neizdelan celovit informacijski sistem na področju kulture,
- razpršena in kratkoročno načrtovana promocija,
- nepovezanost izvajalcev s področja kulture in razpršenost,
- nepreglednost in neučinkovitost promocije ponudbe kulture.

Izzivi:

- vzpostaviti celovit informacijski sistem,
- večji izkoristek kulturnega potenciala (javni zavodi, razvita ljubiteljska dejavnost),
- tržiti in razvijati kulturo skozi gospodarstvo,
- izkoristiti velik potencial mladine,
- okrepiti povezavo med kulturo in ostalimi področji družbe (šolstvom, športom, turizmom, dejavnostmi mladih),
- izkoristiti nove možnosti sodelovanja z ostalimi regijami in čezmejnega sodelovanja,
- izkoristiti nove možnosti za financiranje in mednarodne povezave v EU,
- povezava med kulturo in ostalimi področji družbe (šolstvom, gospodarstvom, turizmom, športom),
- neizkoriščeni turistični potenciali.

Nevarnosti:

- premajhna finančna podpora kulturi s strani lokalnih, državnih in evropskih sredstev,
- pomanjkanje sredstev občinskega proračuna za obnovo in novogradnjo objektov,
- premajhne investicije v nadaljnji razvoj kulture in s tem posledični upad kulturnih vsebin.

8. ZAKLJUČEK

Lokalni program za kulturo 2016-2020 Občine Tabor je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike, ki je pripravljen na podlagi veljavne zakonodaje.

V njem je zajeta kulturna vsebina, ki ima v našem okolju že dolgoletno tradicijo. Dodali smo ji vizijo prepletanja kulture z drugimi dejavnostmi, saj verjamemo, da medsebojna sinergija in povezanost na različnih ravneh lahko prineseta dobre rezultate.

Pri pisanju Lokalnega programa za kulturo so se povezali predstavniki javnih ustanov in društev, ki delujejo na področju kulture, kar je prvi korak na poti uresničevanja vizije prepletanja kulture s turizmom, športom, gospodarstvom ...